

A TENGERPART

NAPILAP.

VI évfolyam.

FIUME, kedd 1909. július 6.

147. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Vicolo del' Ospedale, Wurzer ház I. emelet

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. | Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre 12 kor. | Egy óra 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Flottaláz.

A flottaláz Angliából végigfutott egész Európán és most már hozzánk is eljutott az utolsó hulláma. Ami azonban olyan hatalmas országokban mint Anglia és Németország, megfontolandó vagy aggasztó, mindenképpen azonban komoly, az a mi „Fenn az ernyő, nincsen kas“ monarchiánkban nem nélkülöz minden humort. Angliában, Németországban, sőt Olaszországban is, a haditengerészet a legégetőbb és a legáltalánosabb érdekű közkérdés; nálunk nem emelkedik egy szakkérdés jelentősége fölé. A tengerészeti körök ugyan mindent megtesznek, hogy a mi közönségünkbe is beleoltsák azt az izgalmat és lázt, amit flotta ügyek Angliában, Németországban és Olaszországban keltenek, de ez nem sikerül. Nem sikerül első sorban azért, mert nem a dolgok valódi állásának megfelelő jözan méretekkkel dolgozik, ez a hivatalos magaslatokból támogatott tengerészeti izgatás, hanem fantasztikus, meseszerű, a két ország anyagi képességeit és a közfelfogás szükségét sokszorosan felülmúló körvonalakban. A közönség ezeken a ködös legendákon hihetetlenül mosolyog és a flottaizgatás homlokegyenest ellenkezőt éri el annál, amit elérni akart.

Nemrég megjelent Olaszországban az oly sok port felvert „1912“ című röpirat, amelyet mi is részletesen ismertettünk. A tervezett osztrák-magyar Dreadnought-ok ellen való izgatást propagálta ez a könyv és milliárdos olasz tengeri költségvetést követel. Ugy látszik, erre válaszul a minap Bécsben megjelent röpirat, a melynek címe: „Kire bízta Ausztria-Magyarország tengeri érdekeit?“ Szerzője Max Schloss álnévű ember, aki nemrég az „Igazság az új osztrák-magyar csatahajókról“ című röpiratával olyan feltűnést keltett. Ezt az embert Montecuccoli tengerészeti parancsnok első röpirata után kihallgatáson fogadta és beszélt vele a benne tárgyalt dolgokról, föltehető tehát, hogy az új röpirat nincs tengerészeti vezetőségünk ellenére.

A kis könyvet Montecuccolihoz címzett levél alakjában írta meg a szerző. Aggodalmas szemrehányásokat tesz a tengeri vezetőségnek, hogy az osztrák-magyar flottát teljesen elhanyagoltan hagyta. Ha Olaszország ma megtámadná a tengeren a monarchiát, teljesen szétmorzsolná. Azonkívül ott van Oroszország, mondja Max Schloss, amely a legutóbbi diplomáciai kudarcot sohasem fogja megbocsátani. Most még a Dardanellák el vannak zárva, de meddig fog tartani és Oroszországot kieresztik a Fekete-tengerből! Akkor aztán Ausztria-Magyarországnak az olasz flotta és az orosz feketetengeri flotta ellen kell védekeznie. Legsürgősebb dolga tehát Ausztria-Magyarországnak, hogy mai tizenkét csatahajója helyett — amelyek közül három már teljesen elavult, — harmickét új csatahajót építsen, még pedig olyan hatalmaso-

kat, hogy a legkisebb huszonkétezer tonnás legyen. Ha meggondoljuk, hogy most tervezett Dreadnoughtjaink is csak huszezer tonnára vannak számítva, megértjük, milyen magasan szárnyal az író fantáziája.

Ez a harminckét csatahajó-óriás és a hozzávaló egyéb új hajóépítések harmadfél milliárdba kerülnének, sőt még valamivel többbe. Ezzel azonban nem szabad spórolni, — mondja Ausztria-Magyarország lelkiismerete, — és itt ugyanazzal argumentál, mint olasz ellenfele, az „1912“ szerzője, mert a hadikárpótlás több volna és amellet még területet vesztenénk és emberéletek ezreit pazarolnók el.

Hogy azonban ezt a harmadfél milliárdot megszerezzük és biztosítsuk, Max Schloss szerint flotta-törvényre van szükségünk. És itt egy egészen különös és meglepő ötletet vet föl. Az osztrák-magyar flottatörvény mondja ki, hogy Ausztria-Magyarországnak állandóan legyen annyi legkötűnőbb, legmodernebb hadihajója, mint Olaszországnak és az orosz fekete tengeri flottának együtt van. Szóval mi is ténjünk át, angol mintára, a két hatalmi, a two powers-alapra. Tengeri költségvetésünket emeljük a mai ötszörösére, hatszorosára; fektessünk be harmadfél milliárdot! Így képzelem ezt néhány tengerésztiszt és ezeknek az abszurdumoknak a terjesztése, úgy látszik, nincs a tengerészeti vezetőség kedve ellenére. Ugy látszik, az osztrák-magyar tengerészet csakugyan nagy-szabású, agresszív programra készül, ha ezeket a röpirat-ötleteket nem is kell tárgyilagosan komolyan vennünk. A Németországgal való szövetségünk, a keleti események, amelyek Albániában változás, sőt talán döntés felé sodorják a dolgokat, csakugyan más tempót diktálnak a tengeren való fegyverkezésünkben. A két ország gazdasági állapota azonban, azok az igen korlátolt eszközök, amiket — százföldi hatalom lévén — tengerészetünkre fordíthatunk, azt parancsolják, hogy minél szerényebben, minél megfontoltabban fogjunk a legszükségesebb végrehajtásához. E helyett azonban, flottáink újrafegyverzése olyan nagy hűhóval, olyan német mintára való elbizakodottsággal folyik, hogy fölöslegesen kihívja a versengő állam aggodását és védekezését, amelylyel majd lépést tartani nem tudunk. Haditengerészetünkben aggasztóan úgy látszik, mintha a nagyási hóbort felhői homályosítanák el a jözan megfontolást és mérsékletet.

— **A haditengerészet és a magyar ipar.** Megírtuk már annak idején, hogy az Országos Iparegyesület akciót indított oly célból, hogy a haditengerészeti szállításoknál melőzött magyar ipar méltánylást és a kvóta arányában való részesedését megsürgesse. Gelléri Mór az Iparegyesület igazgatója e végből Pólabá utazott és a haditengerészeti hatóság támogatásával tanulmányozta a haditengerészeti szükségletek beszerzése dolgában meglévő állapotokat és erről most jelentésében számol be. Konstatálja a jelentés, hogy a kvótaszerinti

részletetésünk hátrányt nem szenved, de a részesedésből sokszor kimaradnak oly közép és kisebb gyárosok, akiknek érdeke volna, hogy a szállításban részt vehessenek. A jelentés szerint ez évben az összes beszerzések értéke 13,562.287 korona 32 fillér volt, amelyből a magyar iparra 5,070.859 korona 42 fillér esett. A jelentés azt javasolja, hogy a magyar iparoságot állandóan tájékoztatni kell a pólai szükségletek felől, minden szállítási kiírásról egy másolatot kell az Iparegyesületnek kapni, megbízottat kell Pólabá küldeni, szükséges, hogy származási bizonyítvánnyal igazolják, hogy a magyar kvóta rovatán szereplő cikkeket magyar ipartelepeken szereztek be.

UJDONSÁGOK.

— **Uj kereskedelmi tanácsos.** A hivatalos lap közli, hogy a kereskedelmi miniszter Schlesinger Árpádot, az Adria cégvezetőjét a magyar áruforgalmi statisztika állandó értékmegállapító bizottságának tagjává nevezte ki. A kinevezéssel akereskedelmi tanácsosi cím jár.

— **A rappresentanza ülése.** A városi képviselőtestület holnap kedden délután 6 órakor tartja meg a nyári szünidő előtt utolsó ülését, a következő napirenddel:

Bejelentések, indítványok interpellációk. Meghívás az aixi állatorvosi kongresszusra. A tüzoltók bizottságának átirata a tüzoltók testületének szabályzata ügyében és 1100 koronás hitelkérés esővízfelfogók építésére. Indítvány a Zvir és a körülfekvő terület szabályozási munkálataira. Vízvezeték meghosszabbítás. A városi kórház indítványa különböző fizetésemelések és a személyzeti létszám felemelése ügyében. A kórház 1910 évi költségvetése. A zárt ülésben az iskolaszék benyújtja a kézimunka tanítónői állásra beérkezett kérvényeket azonkívül számos kisebb ügy szerepel.

— **A városi állandó bizottság ülése.** A városi állandóbizottság holnap kedden délután Vio Ferenc dr. polgármester elnöklésével ülést tart, melyen számos kisebb ügy szerepel.

— **Az iskolaszék ülése.** A városi iskolaszék ma hétfőn délután 5 órától kezdődőleg ülést tart Zanella Rikárd elnöklésével.

— **A központi választási bizottság ülése.** A központi választási bizottság szombaton délután ülést tartott, hogy az 1910 évi politikai választási lajstrom ellen beérkezett főlshózlamlásokat tárgyalja. A bizottság egy albizottságot küldött ki, melynek feladata lesz a tizenhét beérkezett főlshózlamlást tárgyalás alá venni.

— **Az agrár bizottság ülése.** A városi agrárbizottság ma hétfőn este 6 órakor a városháza kisebb termében ülést tart, néhány sürgős ügy elintézése céljából.

— **A kereskedelmi kamara választásai.** A fiumei kereskedelmi és iparkamara választási bizottságába Corossatz F. G.-t (elnökké) Mohovich Donátot és Zängerle G. R. t. (a kereskedelmi osztály részére), Conighi Károly mérnököt és ifj. Minach Jánost (az ipari osztály részére) választották be.

— **A hangverseny egyesület.** A hangverseny egyesület a napokban tartotta meg évi rendes közgyűlését, amelyen az új elnökséget és igazgatóságot választották meg. Elnök lett Steinacker Artur, alelnök Gorup Milán, igazgatók Battaglia F., Bilz E., Blau E., Cimadori R. M., Conighi C., Gibara M., Kaufmann B., Neumann A., Simonich E., Slocovich B.

— **Hangverseny.** Nyiregyházi Ervin 5 éves zongoraművész szombaton este a filharmonikusok disztermében mutatkozott be a fűmei közönségnek. Játéka, zenei tudása és új technikája egyaránt meglepték a hallgatóságot, amely sok tapssal honorálta a kis művész produkcióit. Különösen a klasszikus darabok eljátszásával, mint Hajdu, Mozart és Beethoven egy-egy szonátájával illetve rondoijával bizonyította be Nyiregyházi, hogy tehetséges művész lesz. Nyiregyháziról, mint zeneszerzőről is meg kell emlékeznünk. Néhány saját szerzeményű darabját is előadta, melyek közül nem egy kiváló invenciózus talentumra vall.

Az estén Fátoly Klári cimbalomművész is közreműködött, aki néhány szép magyar dal bravuros előadásával nagy gyönyörűséget szerzett hallgatóságának. Ritkán hallottunk ennyi tüzzel és tudással a hangszeren játszani. Tapsolták is sokat, amit a szeretetreméltó művész egy-két ráadással köszönt meg.

— **Felvétel a katonai állatorvosi iskolába.** A városi tanács közli, hogy a város-háza folyosóján közszemlére kitévette a budapesti és bécsi katonai állatorvosi iskolába 1909—1910 tanévre való felvételre szóló pályázati hirdetményt. Bővebb felvilágosítást a katonai ügyosztály (Via Edmondo de Amicis 2.) ad.

— **A rendőrség az artistanó ellen.** Derencin Xavér rendőrfőkapitány és Biasi Miklós dr. rendőrfőkapitány-helyettes mindenre kiterjedő figyelemmel törekednek a város közbiztonságát javítani, a visszaéléseket megtorolni. Intézkedéseiket azonban a rendőrségi alkalmazottak, úgy látszik, olykor félremagyarázzák. Csakis ezzel lehet megmagyarázni, hogy a rendőrök szombaton éjjel a szusáki orfeum előadása után a város utcáin csendben hazafelé tartó Mossé Elfrida Anna artistanót — művésznévén Herrysét Elfriót — kísérőjének, Fabietti joghallgatónak minden tiltakozása ellenére a rendőrségre kísérték, ahol letartóztatták. A letartóztatás után Fabietti ismét kérte az artistanó szabadonbocsátását, sőt Ormai rendőrtiszt jegyzőkönyvet is vett fel vele, Mossé Anna azonban továbbra is fogva maradt.

A rendőrség egyébiránt Mosse Anna artistanót eltoloncolásra és a von szócska használatáért negyvenöt korona pénzbüntetésre ítélte.

— **Olasz verseny Szerbiában.** Szerbiával való szerződés nélküli állapotunkat az olaszok ugyancsak kihasználják, hogy a Balkánon tért hódítsanak. Olasz kereskedelmi ügynökök és utazók járnak tömegestül a szerb városokban s egyre gyarapodó összeköttetéseket létesítenek ott is, ahol eddig a magyar kereskedőknek évek hosszú sora óta értékes relációik voltak. Ily módon mindjobban kiszorulunk Szerbiából, s ha ez az állapot soká tart, nem is lesz érdemes szerződést kötni, annyira elhódítják előlünk a talajt. Maga a szerb kormány is favorizálja az olasz kereskedelmet, mint azt legújabb bizonyítja egy milánói kereskedelmi lap híre, mely szerint a szerb vasutak igazgatósága 75 százalék engedményt nyújt a vasúti jegyek rendes áraiból olasz kereskedelmi utazóknak.

— **Sirrablás.** Megirtuk, hogy Thoren Hugu lovagnak a temetőben levő sírját diszítő gránit oszlopról a bronz babérágat és cimert kegyeletsértő kezek elrabolták. Most arról értesülünk, hogy a család egyik tagja ma megjelent Derencin főkapitánynál és huszonöt koronát deponált annak megjutalmazására, aki a tettesnek nyomára vezet, vagy letartóztatja. A rendőrség folytatja a nyomozást, eddig azonban eredmény nélkül.

— **A vasárnapi munkaszünet megsértése.** A rendőrségen feljelentették Poncetti M. fűszerest és Maletich Mario asztalost mert üzleteiket nyitva tartották és alkalmazottaikat vasárnap is berendelték.

— **Tengerész verekedés.** Az Austro-Americana hajózársaságnak a Molo Zichy mellett horgonyzó Columbia gőzösen vasárnap délután a matrózok nagy verekedést rögtönöztek. Vasárnapi hangulatban több matróz és fűtő vitakozott, majd mivel a vitakozást békésen nem tudták elintézni, összeverekedtek. Verekedés közben Senetta János 22 éves borgói, dalmáciai illetőségű fűtő felkapott egy a fedélzeten heverő sulyos vasrudat s azzal nekiment Squadra Elia 38 éves barcelonai fűtőnek, akit úgy megvert, hogy az a fején sulyosan megsérült. A hajó személyzete a verekedés zajára a rendőrség punto francói kirendeltségének közbelépését kérte, amely az időközben a Piazza Zichy felé menekülő Senetta Jánost elfogta s a rendőrségre kísérte, ahol letartóztatták. A megsebesült fűtőt, aki nyolc sérülést szenvedett a fején a mentők részestítették az első segítségben, majd a kórházba szállították. Állapota sulyos. A rendőrség az eljárást megindította.

— **A telefonon feladott táviratok.** A kereskedelemügyi miniszter a távbeszélők útján feladandó táviratok szövegének nyelvére vonatkozólag kiadott rendeletét azzal egészítette ki, hogy a távbeszélők közvetítésével feladandó külföldre szóló táviratokra megmarad a jelenlegi állapot, csupán azzal a korlátozással, hogy egy-egy távbeszélő útján feladott távirat 50 szó-nál hosszabb nem lehet. A távbeszélő táviratok feladására csak a helyi hálózatok keretén belül vehető igénybe, oly célból, hogy az azokkal kapcsolt állomások előfizetői távirataikat a helyi hálózat központjába bementhassák. Hírlaptáviratok ilyen módon nem adhatók fel. Ezeket leírva csak a posta- és távirahivatalokban lehet feladni. A távirat közvetítő törvényhatósági és környékbeli távbeszélő-vezetéseket táviratok továbbadására csak a postahivatalok és ügynökségek használhatják, amennyiben távirával ellátva nincsenek. A távbeszélő útján feladandó belföldre szóló táviratok általában csak magyar szövegűek lehetnek. Kivétel e tekintetben Horvátország területe, ahol az ilyen táviratok magyar vagy horvát szövegűek és Fiume, ahol az ilyen táviratok magyar vagy olasz szövegűek is lehetnek. A távbeszélő útján feladandó külföldre szóló táviratok más nyelvűek is lehetnek, de legfeljebb 50 szóból állhatnak. Az 50 szó-nál hosszabb idegen nyelvű szövegnek távbeszélő útján való bementése nehézségekkel és idővesztéssel jár, leírva csak a posta- és távirahivataloknál lehet feladni. Egyebekben az előző rendelet határozmányai érvényben maradnak.

— **Abbazia vendégei.** A szomszédos Abbazia fürdő és üdülőhelyet január elsejétől június 30-áig összesen 17,644 fürdővendég látogatta meg. Június 24-étől 30-áig a vendégek száma 727-tel szaporodott. A június 30-án ott üdülők száma 1693.

— **Elfogott óratolvaj.** A rendőrség tegnap délután letartóztatta Borsos Géza 17 éves lakócsai illetőségű napszámot, aki Scrobonya János óráját ellopta.

— **A Tauern-vasút és Fiume.** Ma nyílt meg a király jelenlétében az Alpesekelet átszelő új Tauern-vasút, mely a Délivasút Spittal állomásától a Tauern hegységen át Gastein-fürdőig vezet. E vasút jelentősége Közép-Európának az adriai kikötőkkel való gyorsabb és közvetlenebb összeköttetésében rejlik. Az osztrákok különösen a trieszti kikötő forgalmának emelkedését várják az új vasutól; reánk nézve annyiban van jelentősége, hogy az Adriát közelebb hozván Közép-Európa felé, kellő tarifapolitikával Fiumének is juthat némi előny. Az új vasút jelentékenyen megrövidíti az utat Triesztből Bajorországba és Déli-Németországba, amennyiben Triesztől Villachig, innét a déli vasuton Spittalig, s most az új Tauern-vasutal Schwarzbach—St. Veiton át vezet egyfelől Salzburgnál a határig, másfelől Arlbergen át Svájcba. Eddig a távolság Trieszt—Salzburg közt 574 kilométer volt, az új vasutal e távolság 415 kilométerre,

tehát 160 kilométerrel csökken. A távolság München—Trieszt közt 674 kilométer volt, most csak 578 lesz. A trieszt—nürnbergi, valamint a trieszt—stuttgarti ut 140 kilométerrel rövidül. Az új tarifák, úgy mint eddig, ezeken a vonalokon is érvényesek Fiumera, amelynek fogalmára tehát szintén kedvezőbb hatása ígérkezik a Tauern-vasutnak.

— **Rendőri hírek.** A rendőrségen Bosniak Antal 56 éves veprinaci illetőségű napszám ellen nyilvános botrány okozásért, Horvát György, Ferkovics Ferenc, Kocsmánics János sziszei, Juretic Mátyás grobnicói, Kusman Miklós piranoi, Tomasic Mihály zenggi, Piantanelli Ferenc, Devalle Mario fiumei, Turina Mátyás jablanaci napszámok ellen éneklésért és az éjjeli nyugalom megzavarásáért megindították az eljárást.

Brazzoni Santo udinei és szeretője Nagy Barbara ma éjjel féltékenységre miatt összeverekedtek a Via del Duomon s éjjeli csendháborítást és közbotrányt okoztak.

Kadosa Ferenc péket feljelentették, hogy Tót György és Golobics József letartóztatásánál segédkező rendőröket megtámadta s „bűdös marhá”-nak nevezte.

Hét kocsmáros fejjelentettek, mert üzleteiket a záró órán túl is nyitva tartották.

Stas János 27 éves árvamegyei kivándorlót letartóztatták, mert hamis utlevéllel akart Amerikába kivándorolni.

Jelics Mátyás 20 éves jeseranoi napszámot csavargás miatt letartóztatták.

A Corsia Deakon a Rinaldi-féle telken a Billita tulajdonát képező fabarakból ismeretlen tettesek ellopták Ciccocini János raktáros óráját, láncát s néhány ruhaneműjét.

— **A kikötőből.** Julius 5-én. Érkezett: „Amphitrite” osztrák gőzös Smyrnából 500 zsák parafával és 110 tonna vegyes áruval. „Uran” osztrák gőzös Alexandriából úresen. „Sempre Avanti” olasz gőzös Siracusából 579 tonna foszfáttal. „Den of Airlic” angol gőzös Moulmainból 50,488 zsák rizsszel. „Papaudi” török gőzös úresen. „Adria” magyar gőzös Marseilleből 400 láda narancssal és 30 tonna vegyes áruval.

Indult: „Caterina” olasz gőzös Palermo-ba 1200 tonna fával.

Távirat ◀▶ Telefon.

Wekerle tanácskozása.

BÉCS, jul. 5. Wekerle Sándor miniszterelnök vasárnap délelőtt megjelent a magyar házból s hosszabb ideig tanácskozott Apponyi és Zichy miniszterekkel.

Wekerle a királynál.

BÉCS, jul. 5. Wekerle Sándor miniszterelnök déli tizenkét órakor a Burgba hajtatott s kihallgatáson jelent meg a királynál. A kihallgatás másfél óráig tartott.

Halasztás az őszig.

BÉCS, jul. 5. Wekerle az audiencia után a reá várakozó újságíróknak kijelentette, hogy a kihallgatáson döntés nem történt. A király azonban kifejezte azt a kívánságát, hogy egyelőre a lemondott kormány tagjai vezessék az ügyeket. A király óhaját, úgy mond Wekerle tadmásul vettem s arra kértem engedelmet a felségtől, hogy Budapesten, a kabinet tagjainak körében információkat szerzhessenek az ügyvezetés tekintetében. Arra a kérdésre, hogy Kosuth és Justh kapnak e meghívót kihallgatásra, Wekerle kijelentette, hogy erről most nincs szó és nem valószínű, hogy ezt tervbe is vennék.

A miniszterelnök gyorsvonatának balesete.

BUDAPEST, jul. 5. A Bécsből Budapestre utazó miniszterelnök gyorsvonata csekély késéssel érkezett Budapestre. Érsekújvárnál ugyanis az étkező kocsik tengelyei áttűszedtek s kigyulladtak, úgy hogy az étkezőkocsit lekapcsolták.

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, jul. 5. A képviselőház ma délelőtt Justh Gyula elnöklésével ülést tartott a Novoszel Mátyás képviselő mentelmi jogának megsértése ügyében.

Általános feltűnést keltett, hogy a kabinet tagjai nem a miniszteri bársonyszékeken, hanem a képviselői padokban foglalnak helyet.

Az elnök az ülés megnyitása után bejelentette, hogy husz képviselő a képviselőház összehívását kérte, amit ő el is rendelt, majd felolvastatta az összehívásra s Novoszel képviselő mentelmi jogának megsértésére vonatkozó kérvényt.

Felszólalt Supiló is, aki azt indítványozta, hogy a mentelmi bejelentés ügyében huszonnégy óra alatt határozzanak. A vitában részt vett Lorkovics és Polit is. Hédervári Lehel keveselte a huszonnégy órát s indítványára elhatározták, hogy a mentelmi bizottságot nyolc napon belüli határozathozatalra utasítják.

Az ülés végén heves összetűzés volt a függetlenségi és néppárti képviselők között.

A szavazás megejtése után a Házat bizonytalan időre elnapolták.

A mentelmi bizottság ülése.

BUDAPEST, jul. 5. A mentelmi bizottság a képviselőház ülése után ülést tartott Novoszel Mátyás mentelmi jogának megsértése ügyében. Megállapították, hogy a bíróság Novoszelt tizennégy napi fogházra ítélte anélkül, hogy őt a képviselőháztól kikérte volna s így képviselői immunitását megsértette. A bizottság elhatározta, hogy javasolni fogja a képviselőháznak, hogy utasítsák az igazságügyminisztert az eljárás megindítására.

Minisztertanács.

BUDAPEST, jul. 5. A képviselőház mai ülése előtt Wekerle Sándor miniszterelnök elnöklésével minisztertanács volt, amelyen a kabinet valamennyi tagja megjelent. A tanácskozáson Wekerle beszámolt a királyi kihallgatás eredményéről s közölte a királynak az ügykezelésre vonatkozó óhaját, amit a miniszterek teljesítettek.

A király a Tauri vasut megnyitásán.

BÉCS, jul. 5. Ferenc József király tegnap este 9 órakor Spital am Millstätterseebe utazott a Tauri vasut megnyitási ünnepélyére.

Földrengés, tűz és zivatar Messinában.

MESSINA, jul. 5. Tegnap reggel 4 óra 25 perckor heves földrengés volt hullámos és rezgő formában. Délután újabb földrengést éreztek.

MESSINA, jul. 5. A városban tegnap a Cavour Corso sarkán a törvényszék romjai között tűzvész ütött ki. Azonnal a helyszínére sietett a tűzoltóság, valamint a „Dandolo” hadihajó matrózai. Néhány órai fáradozás után sikerült a tűz továbbterjedését megakadályozni. A város egy másik részén szintén tűz ütött ki, ezt azonban hamarosan eloltották. A kár jelentékeny.

Egy másik távirat szerint a város fölött nagy zivatar húzódott el. A villám többször lecsapott.

Öngyilkos tisztviselő.

PETROZSÉNY, jul. 5. Korda Andor kincstári tisztviselő ma reggel revolverrel főbelőtte magát s azonnal meghalt. Tettének oka az volt, hogy a leányt, akit szeretett nem vehette feleségül.

Egy fiatal asszony tragédiája.

KECSKEMÉT, jul. 5. Duncz Dezső felesége ma reggel a villamos csillárra felakasztotta magát s meghalt. A fiatal asszony csak hat hónappal ezelőtt ment férjhez s mindenki előtt boldogtalanságáról panaszkodott.

Rémes természeti tűnemény.

RÓMA, jul. 5. A „Tribuna” értesül Malatából, hogy ott tegnap megismétlődött a múlt év december 28-án történt tengerrengés, hogy a tükörsima tenger lassan aláapadt, hogy azután hirtelen feldagadjon s a hullámok a szárazra csapva több helyen kárt okoztak. A morajlás által kísért tűnemény a lakosságot megfélemlítette. Emberéletben kár nem esett.

A pétervári kolera.

SZENTPÉTERVÁR, jul. 5. Tegnap óta 74 újabb kolera megbetegedés történt és huszonketten meghaltak. A kolera betegek száma 672.

A „Tengerpart” előfizetési ára:

Egész évre	24 korona
Fél évre	12 „
Negyedévre	6 „
Egy óra	2 „
Egyes szám ára 6 fillér.	

„A TENGERPART”

szerkesztősége és kiadóhivatala.
Vicolo dell' Ospedale Wurzer-ház I. em.
Telefon 229. sz.

Minden a kihordas- vagy szétküldés körül felmerülő panaszt levelezőlap vagy telefon útján szíveskedjenek nekünk bejelenteni.

Lido-Velence a világ legfővényesebb tengerpartja.

Lido-Velence Nagy tengeri fürdő. — Kinesiterapikái intézet. — Fürdőkabinok a fővényen.

Excelsior luxus-szálló. — **Grand Hotel des Bains Hotel Villa Regina** — **Grand Hotel Lido.** Villák. Parkok. Autóbilok.

Lido-Velence. Új nagy Kursaal. Színházak. Galamblovészet.

Varieté Hotel Susak

Tulajdonos: Pesaro Vittorio

Ma július 2-án egészen új műsor

Hort Emmy német énekesnő, Romana Jone olasz énekesnő, Smith Betty német énekesnő, Hain Fritzi német énekesnő, Durand Nina exentric, Wagner Julia lengyel szubrett, Kovács Vilma magyar ének és tánc, Himm Gusti német énekesnő, Belle Ferrari német szubrett, Jewelles testvérek Hölgy duett.

Karmester: **Virgilio Virgili** Rendező: **Venutti Nino.**

Kezdeté este 9 órakor. Új műsor.

Belépti díj I kor.

Nagy látványosság.

Magyar okleveles szülésznő,

ki horvátul és németül is beszél a n. é. hölgyközönség b. pártfogásába ajánlja magát. Cim Borka Mihályné Fiume Via Gisella 9. sz.

Giacomuzzi -- Velence.

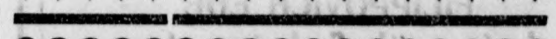
San Marco, Calle Vallaresso

Előkelő kávéház és bodega.

és nagy kávéház és vendéglő a

művészeti kiállítás parkjában.

Elsőrendű kiszolgálás. Mérsékelt árak.

MAGYAR VENDÉGLŐ

Fiume, Riva Szápary, az Adria palota mellett

Egyedüli magyar étterem.

Kizárólag magyar konyha.

Közvetlen termelőktől beszerelt magyar borok. Kitűnő villás reggeli.

Mérsékelt árak.

Az átutazó és a helybeli magyarság találkozó helye. Butorozott szobák tengeri kilátással kaphatók.

Ujszülött gyermekek részére

az összes hygienikus cikkeket rektáron tartom és pedig: Pelenkanadrág, flanelin alátétek, baby ingecskek, has- és köldökkötők, szoptatos dajkának való mellény, gyermekágy-kötők, fásli stb. Mindezen cikkek hygienikus Tetrá-szövetből készültek, a mely a nedvességet rögtön beszívja és a testét ilyformán mindig szárazon tartja.

VUJA M. Via Adamich.

Hotel Pensió JOLANDA**VELENCE**

Legolcsóbb, legszebb fekvésű szálló Riva degli Schiavoni, 200 lépésnyire a Márktértől.

Modern kényelem. Villanyvilágítás. Kitűnő konyha. Szobák 3 lírától feljebb. Penzió 8 lírától feljebb.

Üzleti helyiség

hűtőkamrával felszerelve, f. é. október hó 1-ével több évre kiadó. Előnyös fekvésénél fogva a vásárcsarnokok közvetlen közelében hus- szárnyasok- tej- vaj- zöldség és élelmiszerek árusítására különösen alkalmas. Írásbeli ajánlatok Fiume 224. számú postafiókhoz kéretnek.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító
GYÓGYSZERTÁRA
 a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszappanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépitőszerek stb. stb. Egy elegánsan butorozott

FILIPPOVICH EDE

Uri és női fodrász terme

Fiume, Deák-korzó 30. szám

külön női teremmel, hol fejmosás vilányos készülékkel, hajfestés, manicure, pedicure és mindennemű haj- és fésülési munka kifogástalan jó és gyors kivitelben végeztetik.

Előkelő uri fodrász terem.

A Standut Oel Company

Fiume Dante tér 5 l. em.

máj. 15-től kezdve **havi bérletet** nyit üzlethelyiségek és lakások állandó pormentesítésére, tisztogatására és szagtalan fertőtlenítésére kitűnő Standutin gyártmányával rendhivül mérsékelt reklámárak mellett.

Ugyancsak olcsó havi bérletben **beeresztünk és fényesítünk** szobákat Standut krémmel.

Jellussich Edmond

udvari fényképész
fényképezési műintézet.

Van szerencsém a t. közönség tudomására hozni, hogy egy jó fénykép beszerzésének megkönnyítése végett a műintézetemben készült fényképek árát tetemesen **leszállítottam**, jelesen pedig vasár-ünnepnapokon a következő árak mellett:

6 drb vizit-alakban 5 K. 12 drb 8 K.
 6 drb kabinet-alakban 10 K. 12 drb 16 K.
 6 drb Makart-alakban 16 K. 12 drb 24 K.
 6 drb houdoir-alakban 24 K. 12 drb 36 K.

JELLUSSICH E.
 udvari fényképész.

Fiumétől 50 percnire (naponta 8 szori hajóösszekötötés) közvetlenül a tengerpart mellett gyönyörű fekvésű villában **több elegánsan berendezett szoba**

kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA

betétkönyvek és folyószámlák után

4% netto kamatot

térít meg feleinek.

A tőkekamatadót a bank önmaga viseli.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizskeményítőgyár részv.-társaság.

FIUME.

Különlegesség

FÉNYKEMÉNYÍTŐ

táblácskákban.

VÉDJEGY.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkesedik.

Bonin Penzió - Velence

S. Marco, Corte Barozzi.

Kitűnő bécsi penzió, főleg magyarok és osztrákok által látogatva, egy percnyi távolságra a Márkus tértől.

Napi penzió ár hét lira.

VELENCEBEN

mozáikáru, korallok és velencei különlegességek legolcsóbban kaphatók

Franco G. cégnél

Szt. Márktér 114. és 140. számú bolt és S. Moisè 1344.

A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak

részvénytársaságának.

(gyár Budapest-Kőbánya) FIUMEI FŐRAKTÁRA.

roda: Ürményi-tér 6. — Telefon szám 226.
 Jéggyár: Canale-utca, Steinmann-ház.

GYÓGYHATÁSÚ

DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatása sör A sör hetenként 25 majolika palackot tartalmazó eredeti ládákban érkezik frissen a gyárból. — Ezen kitűnő sörön kívül állandóan raktáron van kiviteli és márciusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl.-es hordókban és 50 fél literes palackot tartalmazó eredeti ládákban

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak. — Bárhova házhoz is történik szállítás.

DETAIL ELÁRUSÍTÁS: minden jobb fűszer- és csmege-üzletben.

Mindenkor friss csapolás:

Főképviselet: Rupnik Emil, Ürményi-tér 6.

Hirdessen „A TENGERPART” napilapban!

„A Tengerpart” immár hatodik évfolyamban jelenik meg és oly elterjedésnek örvend, a milyent eddig Fiumében egyetlen egy magyar lap sem tudott felmutatni.

„A TENGERPART” minden hirdetése eredménynyel jár.

Kiadóhivatal: Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház.

Telefon 229. sz.

Ugyanott vétetnek fel előfizetések is bármely naptól kezdve.

Telefon 229. sz.

„A Tengerpart” független és szókimondó irányával szerezte meg népszerűségét és olvasottságát.